

“Aldanmamak Bizim Kârımıza Olacak”

Genç ve yükselen çağdaş sanatçıları destekleyen Galeri X-ist'in bünyesine yeni katılan Ankaralı sanatçı Hüseyin Arıcı'yla, galerideki ilk kişisel sergisi “Aldanma!” öncesinde bir araya geldik.

GAMZE KANTARCIOĞLU

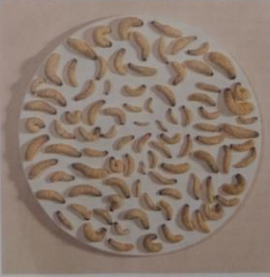
Galeri X-ist'in son keşi Hüseyin Arıcı, resim ve heykel türleri arasında dalgın bir çizgi tutmuş, genç ve farklı bir sanatçı. Onu Contemporary Istanbul'dan hatırlayanlar olabilir; modelaj hamurundan yapılmış asırı gerçekçi görünümdeki kurucuların mekânın duvarında yürüyor gibi görünümlü, birçok ziyaretçinin dikkatini çekmişti. Sanatçının “Omurgasızlar Serisi” adlı olan bu çalışması, fiirgin genç yeteneklerinin arasında dikkat çeken işlerden biriydi. Onun anıtsal boyutlardaki tuvalleri, modelaj hamuru üzerine yapılmış resimler ve heykelleri kimliklerini aynı bedende toplayan bir estasyona sanatçısına dönüştürüyor. Sanatçı, gerçeklik ve yansımaları konularıyla ilgileniyor; ancak işlerinde yansımaları yaratıcı bir göze yansımaları, takti ötesinde bir kârdırmaya dönüştürüyor. Arıcı, bizi her ne kadar kandırmaya çalışsa da sergisinin başlığıyla “Aldanma!” ortamında buluyoruz. “Hazar Nesne” ve “Omurgasızlar” serilerinden oluşan sergi öncesinde sanatçının sanatını tanıtmak için.

Sergi üç farklı seride oluşuyor. Bu üç seriyi birbirine bağlayan ortak noktalar neler, kısaca bahsedebilir misin serilerden?

“İ” serisini tasarlamak anlamı kârdırmaya iki mesele vardı. Birincisi beni üretmeye iten kavramlar, ikincisi bu kavramları somutlaştırmak için hayal ettiğim malzeme. İlk zamanlar ağacın kesilip üretilen emsali bir üretilen dönüştürme, şehir yaşamında yerini alması, insanla denk düşen bir benzerlik çünkü beni de küçük bir üretilen geliştirmiş; dört mesemle de hissedilebilir doğanın içinde bir yerden. Tek derdim kendimi alışıp özdeşleşip doğa ile insan arasında kurduğum bağı anlatmak, malzemenin bir örneği yoktu. Gerçek keşifler kârdırmaya planladım fakat yağlı boya ve tuval küllüne aşk oldum. İhtiyaç duyduğum hazır nesne ile tutkunu olduğum tuval ve yağlı boya küllisi arasında bir tercih yapmam gerekti. Bu külliden sonuçları şaşırtıcı olmaya başladı diyebiliriz. İnsanlar gerçek alışıp parçalar izlediklerini düşünerek çalışmalarını incelediler.

Peki ya “Hazar Nesne” ve “Omurgasızlar” serileri?

“Hazar Nesne” serisi de bundan beslenerek şekillenmiş. Bu seri, aldandırmaya başka bir boyuta geçti. Sergilediğin çalışmaların hazir nesne olduğunu düşündürerek kandırmaya başladım. Piyasada ve akademide bir

Hüseyin Arıcı, “Tikizemli Dönerkek”, modelaj hamuru üzerine yağlı boya, 2016

türü anlam veremediğim şifalımsı hazir nesnelere olan sanat eserlerini eleştirmek için kandırdım. “Omurgasızlar” serisi ise tam bu noktada başladı. İnsan hikâyelerini, çıkarlar uğruna söylenen yalanları omurgasız canlıları kullanarak anlattım. “İ” serisi, üzümlü doğmanın, “Hazar Nesne” serisi üzümlü kavramlarıyla buluşmasında, “Omurgasızlar” serisi ise kavramların genleşmesini ve üzümlü. Birbirlerinden doğarak üretilir. Bu serileri tek bir çatı altında toplayan taktik ve yansımaları oldu.

Serginin adı “Aldanma!”. Bu serinin bir sanatçı olarak izleyiciye doğru yaptığı bir uyandır mı?

Uyandır dediği küçük bir öneri değilim. Gözümüze gördüklerimizin bile gerçekliğini bir uyandır yokken, gerçekliği deneyimlemek için hiçbir çaba göstermeden inanmak, inandırılmak isteyenlere kazanç sağlar. Sonunda kalırsak da aldandırmak bizim kârımıza.

Nesnelere izleyiciyi “kandırmaya” çalışıyor musunuz peki?

Yasamızı sürüp giderken yollarımızın kısıtlılığı insana her fırsatı,

Hüseyin Arıcı, “Aldanma!”, modelaj hamuru üzerine yağlı boya, 2016

en iyi becerimizle, bunu yapabiliyoruz. Kandırmayız yani. Kendimize yakın gördüğümüz alemleri, dostlarımızı, sevgilerimizi bunun dışında tutuyoruz belki; daha az sahtekârlığa maruz bırakıyoruz, vicdanımıza buna el vermiyoruz. Ama bu cembere dışında kalanları kandırmakta bir sakınca görmüyoruz. Cembere içinde kalanları kandırmayacak bu da salınmış yine kendi çıkarlarımız için, kendimizden ötürü... Ben de en iyi bildiğim şeyle bunu yapıyorum. Tabii kandırmamak umuduydu...

Yerleşime ve tuvalinizde gerçeklik alışıp yaratma hiperrealist bir tavır olarak yorumlayabilir miyiz?

Ben hiperrealist değilim. Daha çok realist bir tavır çalışmamı şekillendiriyor. Hareketi ve nesneyi taktik ederken onları tanıyama çalışıyorum. Tuvalerin boyutlarını, üretmek istediğim nesneye göre şekillendirmek, gerçekliği kavşaklandırır bir eksen.

“Çağdaş Süllükler” adlı bir yerleştiği odayı kaplıyor hissiyatı veriyor. Genelde mekâna göre mi ürettiriyorsun işlerini? Eserlerin ve mekân arasında nasıl bir ilişki var?

“Çağdaş Süllükler”, Torun Galeride “Çağdaş Süllüklerin Sergisi” isimli bir projede yer aldı. Onları yerleştirirken mekânın sanki bir üretilen uğramış izlenimini vermek istedim. Süllükler hem mekân hem de onlara göre hastalıklı düşünceleri (sevgi, saygı, iyilik vs.) ele geçirmeye çalışıyordu. “İbade” çalışması ise hem de hem de mekânla ilişki halindeydi. Genellikle çalışmalarını yerleştirirken belli bir sınır içinde şekillendiriyordum. Bir mekânın olmaması ve bu mekânla etrafındaki ilişkisine daha çok önem veriyordum.

Malzeme kullanımdan bahsedebilir misin biraz?

Erişim çok tercih ettiğim malzemeler tuval ve yağlı boya. Çalışmalarımın genel olarak kompozisyonlardan oluşuyor. Elimden gelse bir kamyon dolusu toprağın tanelerini tek tek üretilen yapıp boyuyabilirim. Tuvalerimi kendim yapmayı tercih etsem de, yüzlerce tuvali tek tek yapmak beni fazla zorlayıcı. Yaparken yardım alıyorum ama onları boyama zevkini kimseye paylaşıyorum. “Omurgasızlar” serisini farklı bir malzemeyle şekillendiriyordum; modelaj hamuru üzerine yağlı boya ile. Özgünlüğü korumak için çabrey olduklarını düşünerek tek tek şekillendirip yağlı boya ile boyuyordum. Modelaj hamurunu kullanışlı olan ve seçtiğin canlıya elimsiz algılaması beni bulandırıyor. Kuruları çok daha fazla vermeyecek, onların canlı ve sılağ görünümünü de koruyama çalışıyorum.

Resimlerin genel olarak oldukça yoğun tuval boyutlarında çok daha büyük; bu da resimlerine bir anıtsallık kazandırıyor. Sanki işlerin resim ve heykeller arasında bir forma dönüşümü

ne başladım. Bir yerde “Tuvalerim göğe ne kadar yakın olursa doğanın bende yarattığı duygulara bir o kadar daha yaklaştığını hissediyordum.” dediğini okudum. Neden doğanın bende yarattığı duygular? Doğayla ürettim arasında ilişki anlatabilir misin?

Manevi olanı maddeye dönüştürme çabası... Sanat denilen şeyin kamusalı benimsen için bu. Manevîyatın maddeleşmesi etkileycidir fakat herkeste aynı etkiyi uyandırmayabilir. Tuvalerimi madde olarak düşünürsek, manevîyatı doğanın bende yarattığı duyguları anlatarak açıklayabilirim. Bu açıklama şu an “İbade” isimli yerleşimem için geçerli. Doğayla büyüyor, genişliyor, çoğalıyor ve ölüyor. Hal böyle yaşamın devam ettirelim ve yok olmamak için kendini koruyor. Bunu da korkutarak, kendine hayran bırakarak ya da yok ederek yapıyor. Dağlarla gezinirken etrafı benden ya da benimle birlikte dolayan arkadaşlarımdan başka yapay bir şey yoksa saygısızca bir şey yapmaktan korkuyorum.

Neden?

Bugün itici betonlarımız ve bencilliğimiz üzerinde bir parazit gibi yaşayabiliyoruz, bize izin verdiği için diye düşünüyorum. Onu yaratıcı ve koruyucu olarak görüyoruz. Yarattığı her şeyi büyük bir sahurla yaşadığımız düşünüyorum. Betonla yaşadığımız andan itibaren onu taktik etmeye başlıyoruz apalcık bir çabayla. Onun ağaçlarımızı yerden göğe uzatıyor, ayırmasını, üretilen üretilen canlılarını, tuvali şekillendirirken sabrını taktik ediyor. Ama insan olduğumla gerçekçiyile, insana özgü bir tavırla.

Su sızarak gündemimde hangi konular var? Bu serginin ardından neler yapmayı planlıyorsunuz?

Aklımda ve proje defterimde birçok çalışmayı tutuyor ve ayarlamıyorum. Hiçbir zaman tasarladığım çalışmamı anlamaya başlamadım. Çalışmalar kendimi üretti, bu da konuşmak istediğim bir süreç. Aklımdaki bir çalışmadan bahsedeyim. “Galeri Şeklinde Tuval Üzerine Yağlı Boya” isimli bir çalışmam için hazırlanmaya başladım. Bir galeride olması gereken ne varsa hepini tuvalde tek tek inşa ederek, yağlı boyayla gerçekleri gibi boyamak istiyordum. Duvarları, kapıları, askı aparatlarını, zemini, ışıklandırma sistemini, sanat eserlerini... İletici dışındaki her şeyi tuvalde şekillendirmek istiyordum. Bir yandan da aklım omanlarda... Yarım kalan tasarıma evreni tamamlamak için biraz daha doğayla zaman ayırmam gerektiğini düşünüyordum. Tanışma ilerledikçe, aklımdaki ve proje defterimdeki birçok çalışmamın genelleşeceğini düşünüyordum.

Sergi, 9 Şubat’tan 11 Mart’a kadar X-ist’te görülebilir.

Hüseyin Arıcı, “Eski Bir Ağaç”, yağlı boya, resim, modelaj hamuru üzerine yağlı boya, 2016

İNSANLARI KANDIRMAK

“Yasamızı sürüp giderken yollarımızın kısıtlılığı insana her fırsatı, en iyi becerimizle, bunu yapabiliyoruz. Kandırmayız yani. Kendimize yakın gördüğümüz alemleri, dostlarımızı, sevgilerimizi bunun dışında tutuyoruz belki; daha az sahtekârlığa maruz bırakıyoruz, vicdanımıza buna el vermiyoruz. Ama bu cembere dışında kalanları kandırmakta bir sakınca görmüyoruz. Cembere içinde kalanları kandırmayacak bu da salınmış yine kendi çıkarlarımız için, kendimizden ötürü... Ben de en iyi bildiğim şeyle bunu yapıyorum. Tabii kandırmamak umuduydu...”